

Bài 14 : HOẠT ĐỘNG NÔNG NGHIỆP Ở ĐỚI ÔN HOÀ

Nhìn chung, đới ôn hoà có nền nông nghiệp tiên tiến. Những khó khăn về thời tiết, khí hậu đã và đang được khắc phục nhờ sự tiến bộ của khoa học - kĩ thuật, giúp cho nông nghiệp ở đây phát triển hơn ở đới nóng.

1. Nền nông nghiệp tiên tiến

Tổ chức sản xuất nông nghiệp ở đới ôn hoà có hai hình thức chính : hộ gia đình và trang trại. Hai hình thức này tuy quy mô khác nhau nhưng đều có trình độ sản xuất tiên tiến và sử dụng nhiều dịch vụ nông nghiệp.

Hình 14.1 - Quang cảnh đồng ruộng ở I-ta-li-a

Hình 14.2 - Quang cảnh đồng ruộng ở Hoa Kỳ

Việc áp dụng những thành tựu kĩ thuật được đặc biệt quan tâm trong quá trình sản xuất nông nghiệp. Hệ thống thủy lợi hoàn chỉnh cùng các phương pháp tưới tiêu khoa học đã cung cấp đủ nước cho đồng ruộng. Các nhà kính đảm bảo cho cây trồng vẫn phát triển ngay trong mùa đông giá lạnh. Ven bờ ruộng, các hàng cây được trồng để chắn những đợt gió mạnh và giữ nước cho cây trồng. Các luống rau được che phủ bằng tấm nhựa trong để chống sương giá và mưa đá... Nhờ trình độ kĩ thuật tiên tiến, người ta đã lai tạo được các giống gia súc, cây trồng có năng suất cao và thích nghi được với những bất lợi của thời tiết, khí hậu...

- Quan sát các ảnh dưới đây, nêu một số biện pháp khoa học - kĩ thuật được áp dụng trong sản xuất nông nghiệp ở đới ôn hoà.

Hình 14.3 - Hệ thống kênh mương thủy lợi trên đồng ruộng

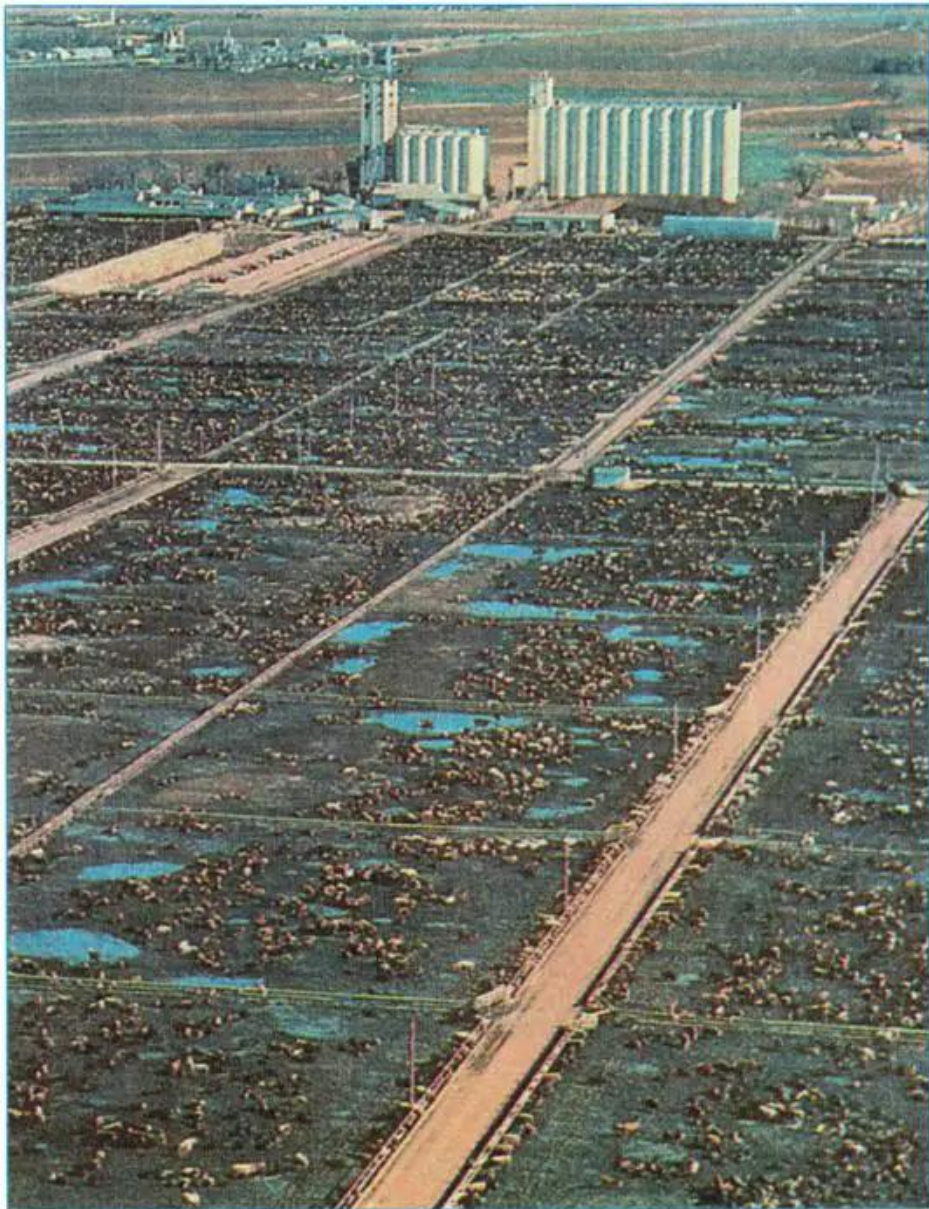

Hình 14.4 - Hệ thống tự động tưới xoay tròn

Hình 14.5 - Hệ thống tự động tưới phun sương

Nền nông nghiệp ở đới ôn hoà được tổ chức theo kiểu công nghiệp, sản xuất được chuyên môn hoá với quy mô lớn, các thành tựu kĩ thuật tiên tiến được áp dụng rộng rãi, đặc biệt là tuyển chọn và lai tạo giống cây trồng, vật nuôi. Nhờ đó đã sản xuất ra một khối lượng nông sản lớn với chất lượng cao để cung cấp cho công nghiệp chế biến, cho tiêu dùng trong nước và xuất khẩu. Các nước ở đới ôn hoà nổi tiếng về xuất khẩu lúa mì, ngô, thịt bò, sữa, lông cừu...

Hình 14.6 - Chăn nuôi bò theo kiểu công nghiệp trong các trang trại ở Hoa Kì
(Phía xa là các nhà máy chế biến thức ăn)

2. Các sản phẩm nông nghiệp chủ yếu

Do môi trường đới ôn hoà rất đa dạng nên các nông sản chủ yếu phân bố ở các kiểu môi trường này rất khác nhau.

Nếu đi từ các vĩ độ trung bình lên các vĩ độ cao, có thể thấy :

- Ở vùng cận nhiệt đới gió mùa (Đông Trung Quốc và Đông Nam Hoa Kỳ) có nguồn nhiệt ẩm phong phú, trồng được nhiều lúa nước, đậu tương, bông, các loại hoa quả (cam, quýt, đào, mận...).

- Ở vùng khí hậu địa trung hải, nhất là ven Địa Trung Hải thuộc Nam Âu và Bắc Phi, nổi tiếng về các loại nho và rượu vang. Những nơi này cũng trồng nhiều cam, chanh, ôliu...

- Ở vùng ôn đới hải dương khí hậu ôn hoà, trên các đồng bằng thường trồng lúa mì, củ cải đường, rau và nhiều loại hoa quả, trên các vùng núi có đồng cỏ tươi tốt, chăn nuôi bò thịt và bò sữa.

- Vào sâu nội địa là vùng ôn đới lục địa, khí hậu nóng hơn về mùa hạ và lạnh hơn về mùa đông. Các vĩ độ trung bình là vùng trồng lúa mì chủ yếu của thế giới. Ở những nơi khô hơn, trồng đại mạch. Trên các thảo nguyên có đất đen màu mỡ, người ta trồng lúa mì, khoai tây, ngô và chăn nuôi bò, ngựa, lợn.

- Ở các vùng hoang mạc ôn đới, chủ yếu chăn nuôi cừu.

- Trên các vĩ độ cao hơn là vùng ôn đới lạnh, nông nghiệp kém phát triển, chủ yếu trồng khoai tây, lúa mạch đen... và chăn nuôi hươu Bắc cực.

- *Nêu các sản phẩm nông nghiệp chủ yếu ở từng kiểu môi trường trong đới ôn hoà.*

Các nước kinh tế phát triển ở đới ôn hoà có nền nông nghiệp sản xuất chuyên môn hoá với quy mô lớn, được tổ chức chặt chẽ theo kiểu công nghiệp, ứng dụng rộng rãi các thành tựu khoa học - kĩ thuật.

Trong các kiểu môi trường khác nhau, những sản phẩm nông nghiệp chủ yếu cũng khác nhau.

Câu hỏi và bài tập

1. Để sản xuất ra khối lượng nông sản lớn, có giá trị cao, nền nông nghiệp tiên tiến ở đới ôn hoà đã áp dụng những biện pháp gì ?
2. Trình bày sự phân bố các loại cây trồng và vật nuôi chủ yếu ở đới ôn hoà.